

О. М. Сьомочкіна-Рижко

Баттал Саліх

БАТТАЛ Саліх (Баттал Салих; справж. - Баталов Саліх Вазихович, Батталов Салихзян Вазыхович; 05. 08. 1905, с. Великі Тіганалі, нині Татарстан, РФ) - татарський письменник. Закін. льотну школу в Оренбурзі (1929). Був пілотом-випробувачем. Друкується від 1924. Автор зб. поезій «Еллар уыры» («Песнь годов», «Мелодия времени», Москва, 1929; 1931), «Стихи» (1940), «Родина-мать» (1944), «Волшебное кольцо» (Казань, 1953); п'єс «Організатор» (1928), «Хустина» (1933), «Сынау» («Випробування», 1941), «Вокруг одного решения» (1950), «Препятствие» (1959), «О пути» (1960), «Чаепитие» (1969), «Восток и Запад». Героїч. будням авіаторів присвячено роман «Очучылар» («Пілоти», 1936), зб. оповідань «У повітряному океані» (1939), поему «Капітан Гастелло» (1942), кн. нарисів «Сокол: Приключения летчика» (1948), «Записки летчика» (1951; обидві - Казань), «Радянські люди» (1962), повість «Сигезенче кем?» («Кто восьмой?», Москва, 1974; 1979), автобіогр. кн. «Баштан уткэннэр» («Пережите», 1972). Віршов. повість «Олы юл буйлап» («По столбовой дороге», Москва, 1956) та роман «Чирмешэн якларында» («На Черемшане», Казань, 1968) - про життя повоєн. татар. села. У повісті відображено соц. протиріччя; через сміливість суджень твір спочатку було опубл. у рос. перекладі (ж. «Новый мир»). Переклав поему Т. Шевченка «Гайдамаки», яку вміщено в татар. вид. «Кобзар» (Казань, 1953). Укр. тема звучить у «Баладі про казку та бувальщину» (1944) - на сюжет з 2-ї світової війни. На поч. 90-х рр. видано поему «Обращение к Батыю», сатир. памфлет «Я отрекаюсь».

Основні твори

Шигырьлер һәм поемалар. 1959; Комедиялер. 1959; Избранные произведения: Стихи. 1972 (усі - Казань).

Рекомендована література

1. Ахунов Г. Поэзпянен олы юлынан // Совет едебияты. 1955. № 9.

Бібліографічний опис:

Баттал Саліх / О. М. Сьомочкіна-Рижко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-41241>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).